

מסורת הש"ס

(א) ב"ק קיג: ז"ב נד:
גיטין י"ה, ר"ה קדושין טט:
(ב) (א"ח כ"א, א"ח א]שמות
כ"ן, ד) [בס"א: דמלכות],
(ג) [בס"א: ש"הל' א"ח, מ"הו
אין ממונה ו' ש"ה
לכריח ישראל חבירו לפרוע
ז' וא' חסמ' כ"א ז"ל
מירלח' העלכות דנ"י דנ"א
דמלכותא ז"ל א"ח י"ה
א"לח' הלאוהו א"ח קימח'
ז"ל צ"פ' הנהו"ל (ב"ק קיג):
הדפסקת' הלאוהו מותרת.
[נ"ח' מחסורין (ש"ה)
ז"ל לוח' לנפטר, ז"ל אין
ז"ל דנ"א דמלכותא א"לח'
גויה' דמלכותא. (א"ח א]:
ש"הל' א"ח, א"ח א]נ"ל, ז"ל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה באומר בלבו
היום ואינם אלא דברים
בעלמא כנ"ל והד"א וי"צ
בלומר דברים בלמוד בלא
לב ודעת לאין פיו ולבו
קוים: (ב) ד"ה הא מינדר
וכו' לכן ידור לו: (ג) ד"ה
מתיך וכו' בגדר בשבועה:
(ד) ד"ה אם אינן נקצות
היום הכי מוקי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א בהרא"ש סד"ה תנא
כ"ו. נ"ב ודבריו מבורר
דתנא דמתניתין השמיט
לפעמים חז"ה רבותא
וקומץ על תנא דברייתא
ששנה רבותא הריא
בברייתא:

מוסף רש"י

דינא דמלכותא דינא.
של עוצדי כוכבים (גישין י:)
כל מקסי ואטרומות
ומנהגות של משפטי מלכים
שגיליס להנהיג במלכותם,
דינא הוא, של כל בני המלכות
מקבלים עליהם מלרוע
חוקי המלך ומשפטיו והלכך
דין גמור הוא ואין למחוק
בממון הצורו על פי חוק
המלך נהירו צעיר משום
גול (רשב"ם ב"ב ד:).

פירוש הרא"ש

לא יפתה לו בנדר.
א"כ אומר לו דור י
שהוא תרומה: במה שהוא
בדדרו. ואפי' פתח לו לא
יוסף לו לדור אלא במה
שפתח לו ומיחו לאי' ח"ל
במסע דור יו ח"ק אם
הוסיף הרבה לידור כנולדו
מודו ח"ש בלא הוי דבר
ולא אמר שלל ידור אלא
אם ין יפתח דור יו בדבר
אם יב' וימירא אה

במה שאינו מדרור. ללא
לי צוה אצל זה שהוא מוס
שמואל דינא דמלכותא
כדי לגזול: במובן שאין
להקנות? לשעות אצל לא
ממה שהמלך חפץ הלכך
באומר בלבו היום ומוצאי
בחן דב"ש. ואע"ג דכח ה
משום חומר דשבעה אמר
הרי הנשיאות האלו קרב
האקד וכן ראיה דליקה שנס
קרבן אם אינה נעפרת קא
גמר גלבו להקדיש קא מ

דעם

הוֹחֵץ מִנִּשְׁבֻּעָה. שָׁלָה יֹאמֵר יֹאכֶרֶוּ פִּירוֹת שְׁבָעוֹס עֲלֵי שְׁבֻעָה אֶס
אִינִן שֶׁל תְּרוּמָה: **לֹא יִפְתַּח לוֹ בְּגָדוֹ.** אֶס הַלִּיסְטִיס אִינוֹ מִזְקִיקוֹ
שִׁידוֹר לֹא יִפְתַּח לוֹ הוּא בְּעָמּוֹ: **כִּמָּה שְׂוֵא מְדִירוֹ.** בְּלָצַד יִדוֹר
וְלֹא בְּצַב אַחֵר כְּדִמְפָּרֶשׁ: **כִּיֹּל אָמַר לוֹ וְכו' אֶשְׂוֵא מוֹפָרֶס לוֹ.** דִּהְיִינוּ

צמח שהוא מדירו: ובניו אסורים.
דהיינו צמח שלא מדירו: גב' דינא
דמלכותא דינא. ולאו נדרי אונסין
ונינהו ואמאי נודרין למוכסין להכריח
המכס של מלכות: שאין לו קצבה.
שנוטל כל מה שרוצה: צמוכס העומד
מאליו. שאינה של מלכות: כיון דאמר
יאסרו. ולא אמר מילתא דהערמה
יאסרו ליה: צמוכס יאסרו היס.
דהיינו העומד בהפסד יומא לחוד

אמר רב חנינא א"ר
במוכס שאין לו קצ'
במוכס העומד מאלו
ואע"פ שאין של ביהר
עמרם אמר רב יבאומ
עלי אם אינן של בית
איתסרו עליה כל פירי
דאמר היום לא מקב

כלבו היום ומוציא
 (3) דרסבירא לן דברים
 אונסין שאני: ב"ש;
 אומרים במה שהוא
 בשאינו מדירו כיצד
 נהנית לי ואמר קונם
 אומרים אשתו מותרת
 אומרים אל ואלו

מִתְנִיטִין בְּנֶדֶר לַהֲדוּרָה לַהֲדוּרָה
בְּרִייתָא בַשְּׁבֻעָה לַהֲדוּרָה
רַב אַשִּׁי אָמַר הָכִי קַרְנָא
לְגוּמְרָא שִׁיחָא הַקֶּדֶשׁ: אִם אִינוּן נִקְלָאוֹת.

היום (ה) מוקי לה צמחיה ועבר
היום ולא נקצלו ולא נשרף הטולים
הרי הן הקדש יש להן פדיון
והדמים יכנסו להקדש והם יאכלו
לחלוקין: **אבל אם אמר הרי**
הטעונוס האלו קרנן עד שיקצלו
אין

לגלוהדיען כח ד"צ. דאפילו נדר לא יפתח: הוא צרייטא צאנע
 צ"צ אומרים אין שאלה צאנע. ולא מתקומא הך צרייטא צאנע לי
 צאנע שאלה צאנע. וביה הלל אומרים יש שאלה: **מת**
 עליהם עד שצריכות פדיון. וצגמרא [ע"צ] מפרש למה לי למימרא ומפר

ימא אף ע"ג דקאמר ב"ה שאז פומה לו ה"מ היבא דפסח ליה ואמר הלא אין דור
אין? ואלו ידע הלא כלום שאז בורה האזר בזה חזונה דרז היו קמלי' גמ' ואמרי
אין. (ואמר) שוקו המכנס מאת האזר לפרו לנולו היטו ואף ימינו חזונה לגלוי ליד
ו קצבה. והא' רואה רואה דדוקא בדבר שהוא לנל גמ' המדינה יס לו רשות
דבר שאינו שיה תנעס לזה ולרבותו אל זה? חזונה יסין לו קצבה מרבה ילקח יס
לו: גול: במובים העומבד מאליו. חזונה גול: דעת המנין. חזונה גול: יעבור על ידו:
אין בפניו בחם. דנדרים שכלל המעושים היוין נדרים: תנא מבינהין דרז החזונה
אין עדיף אריהויא קא סמיך לשמיעויה בזה חזונה דמיתוס א: שאין שאלה בשבועה.
דנדרים שאין להחיה אף קאמר ב"ה לא יפסח ההסם פחת להחיה שבעה: מתנ'
אם אין נקצותי ב'. ראה רז עתה מנעבת וכל האזר פחתה בספק אל יתנוס
העניו ועליו רוא בספק שיפס ואמר אלו היו קרבו אס אין נקצותי ועלית מהיה
ימנו נדרי שגגות אדעתא דהי אקדשיהו שהיה סבור שאי אפשר להיות גלויין למה
ומעל לו דנדרים שכלל ב' הני דלא מנחי אל היוין נדרים: האזר קרבן. פירוש ומה

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

חוץ ממצצועה. דחמייר דכסיז בה לא ינקא^א: נא יפסח לו צנדר.
אס אינו אומר נדור לי: צמה שהוא מדינו. שפילנו פתח לא
יידור אלא צמה שהוא מדינו: אסנו מופסד ונניו אסורין. כיון
שלא הדירו בהם אלא מאליו נדר: גמ' והאמר שמואל דינא דמלכותא

דינא. והיכי שרינן למדר הכי כדי להפטר כיון דמן הדין חייב ליתן לו את המכס: **במוכס שאין לו קצבה**. וכיון שכן לאו דינא הוא אלף חמסנותא וחמסנותא דמוכס^(ד) לאו דינא הוא: **במוכס בעומד סאלי**. שילא במצות המלך. וכתבו בתוספות דדוקא במלכי עובדי כוכבים אמר דדינא דמלכותא

דינא מפני שהארץ שלו ויכול לומר להם אם לא תעשו מצוותי אגרש אתכם מן הארץ במלכי ישראל לא לפי שא"ל כל ישראל שומעין וכן אמרין דינא דמלכותא דינא ה"מ

שהן של בית המלך
המלך: היכי נדר א"ר
יאסרו פירות העולם
מלך כיון דאמר יאסרו
למא באומר היום אי
מיניה מוכם "באומר
שפתינו סתם ואע"ג
כלב אינן דברים לגבי
דבריה רבא ב' ה"י

שָׁלַל מִצְעָדָיו מִהָשׂוּלָה בְּכִי אֶפְסִילָה
גִּבִּי חֹנֶסֶת כִּי הִיא אֵלָּה דִּהְכָּה סִתְמָה
קֹאמֶר יִקְרֹוּ פִירוֹת עוֹלָם עָלֶי וְנִה
דִּסְתָּמָה לְעוֹלָם מִשְׁמַע הָ"מ הִיכָּה
לְיִיכָּה חֹנֶסֶת מִשּׁוֹם דְּפִי מִשְׁמַע
לְיִיכָּה חֹנֶסֶת אֵלָּה חֹנֶסֶת דִּהְכָּה

צפירוש

[illegible]

לְהוֹדִיעַךְ כֵּן דב"ה. לְדַפְּלוּ בְּצוּעָה יִפְתָּח: רַב אֲשֵׁי אָמַר ה"ק
 יֵצֵא כָל אֱלֹהֵי ה"ק מִי שֶׁנִּשְׁבַּע עַל דָּבָר לֹא יִפְתָּח לוֹ חֶסֶד לְהַמְדִּיר לוֹ
 הִרִי הַנְטִיעוֹת הָאֵלּוּ קִרְבָּן וְכו' יֵשׁ לָהֶם פְּדִיוֹן. כְּלוּמָר דְּקְדוּשָׁה חֲלָה
 בָּן נְמִי אֲמַאי תִּנָּח הֵאֵל יִשְׁנָה דִּישׁ לָהֶם פְּדִיוֹן וְלֹא תִנָּח בְּהִדָּא קְדוּשָׁת:
 אִין

אחוריו עו פיסט קהיה ממור (טוסף ע"פ השמות האמורים) [ספק מכהן] ים לטמן עבשיו לישבע ע"פ שבעות לנולד עמיר שלם בירחו ממדינה או בירחו לא חישבונו בלגו היום או עמו תנאי חן
מה שגבלו את מה שפציו חן או מפציו לו המושל בדרלו עמלו ועמא או תפוזו בלגו היום
אלא תפוזו בלגו לו זמן שזין את כליתם חמה ממשתקן: וז"ל אומרים ים שגלה בשבעה.
לעיל (ד: דב:) זמן חקקין ללחסי ישראל חוקי חן דרמי דכנא נגדו תנאי ים מי בשבעות
בשניות האלו קרין עמיר שמתפסלו להו לזמן עמיר מלש חן מעיר בקבוצותיה
שזען שזען ים הקרין לקרין דבכל עמין יחול ארסו ים תשארקו האיסורו או עליו ים
לקרין או עליו ים בלגו אלן כל שארם חתמה אוליו ממיר קרין בנן שזען אלס חלקן
אינן בקבוצות. בלגו לדיכא זיקא יפשא דלחמר בנמ' וסבור הוא שלא יוכלו למלט מן הרוח
בנוון לדיקא לדיקא וסבור הוא שזען יחול למלט מן הרוח ואפסלי הים ים לכן עמיר גומרם אם קרין
דחמי כספא ים לכן עמיר חנה מן השאש ים להם כד פיריון אלס עמיר חתמה שזען חמה

ולהביא צדמיהם קרבן ולא אמר שאסרן עליו בקרבן כיון דלא אמר עלי (הלכך מסתו

ר"ן כח.

מא א ב ג מיי פ"ג
מהלכות שבעות
הלכה א [ופ"ד מהל' נדרים
הלכ' א] סמג לאוין רמב
טוש"ע י"ד סימן רלז

סעף יד:
מב ד מ"י פ"ה מה"ל
 גזילה מהלכה יא עד
 סוף הפרק סמג עשין סה
 טור ש"ע ח"מ סימן שסט
 סעף ז וסעי' ז ח ט:
מב ג ד מ"י שם הלכה יא
 ופ"ג מהלכות שביעות
 הלכה ב סמג שם ולאזין
 דמא טור ש"ע שם סעף ו
 טור ש"ע י"ד סימן רלב

סעיף יד:
במד' ז ח מ"י פ"ג מהל'
שבוטות הלכה ז ג
פ"ד מהל' נדרים הלכה ז
סמג לחון רמא רמז טור
ש"ע י"ד סימן רלז סעיף
י:

מזה ט מיי שם ופ"ז
 מהלכות מעילה
 הלכה א ופ"ח מהל' **ה**
 ממכרה הלכה ט ופ"ח
 מהל' אישות הל' ט כג
 שם ושק"ל ט טור ש"ע שם
 ופ"י רי סעי' ג וטוש"ע
 ס"מ טי' רז סק"י ד:
מו י מיי פ"ו מהל'
 שבויות הלכה א טור
 ש"ע ט"ז סק"ל רל:
מוז כ מיי פ"ד מהל'
 מעילה הלכה יא:

גליון הש"ס

במ' בית שמאי אומרים
יב' ע' לעיל כב ע"ב
בר"ן ד"ה אמר רב חסי:

תוספות

[illegible]

יצין עם הארץ מיתקד בלא
 חיונו ששאר כלבו היום
 ציין בלא שער אקן אקדי
 יהיה דרבי עקיבא שנשבע
 ומתבלה כלבו (במסכת סוה)
 ומה נמי הוה און סה
 חזק גדול לידע לברר על
 נמרחת כס סהגיל יתבע
 נבלב בלא יתור צפריו
 ו"ז יתור את מה שצפוי
 מוקק להסיר לו ונוד
 (גל) הוכרס כס נחמי:
 אמר קרבן ואפילו לר"מ
 מצבירי בנן שאמר ככר ו
 ציין לדימי אקדי אקדי א
 טליט וו אהי אהי אהי
 ופיון מועיל בהס אהי
 קדוסי דפירשמי:

א דהקדישן חולי ינלו):